

До Председателя на научното жури
доц. д-р Милена Миланова,
определено със Заповед на Ректора на
СУ "Св. Кл. Охридски" проф. д-р
Анастас Герджиков № РД-38-188/
08.04.2022 г.

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Тереза Стоянова Тренчева,

Професионално направление

3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“

Катедра „Библиотечен мениджмънт и архивистика“

Университет по библиотекознание и информационни технологии

включена в състав на научно жури, като външен член в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в **професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Организация и управление на информационни ресурси)**, обявен в ДВ, бр.21/ 15.03.2022 г., за нуждите на Университетска библиотека¹.

Настоящото становище е разработено съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и в изпълнение на Заповед на Ректора № РД-38-188/ 08.04.2022 г.

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр.21/ 15.03.2022 г. и на интернет-страницата на СУ „Св. Климент Охридски“ за нуждите на Университетска библиотека, като единствен кандидат участва **д-р Биляна Андреева Яврукова.**

I. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА НАУЧНАТА ПРОДУКЦИЯ И ДЕЙНОСТТА НА КАНДИДАТА

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ - **д-р Биляна Андреева Яврукова, придобива ОНС „доктор“** в професионално направление 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“ **през**

¹ Мнение по процедурата за академична длъжност „доцент“, обявена за нуждите на УБ в ДВ, бр. 21/ 15.03.2022 г., с. 138. - е изпратено с Писмо до Председателя на научното жури на 10.06.2022 г.

2016 година. В периода 2001 г. до настоящия момент д-р Яврукова има последователна кариера в библиотечната работа в Университетската библиотека на СУ „Св. Климент Охридски, изразяваща се в преминаването от **библиотекар (авг. 2001 г. – януари 2004 г.)** в отдел „Междубиблиотечно заемане“ в направление „Библиотечно-информационно обслужване и фондове“, **началник отдел „Книгообмен“ (февр. 2004 г. – септ. 2008 г.)** в направление „Комплектуване и каталогизация“ и **заместник директор (окт. 2008 г. – понастоящем)** на Университетската библиотека. Кандидатът развива и **преподавателска дейност в периода 2012 г. – понастоящем**, като провежда семинарни упражнения в рамките на курс „Библиотекознание и библиография“ в бакалавърска степен, Софийски университет, Исторически факултет, специалност „Архивистика и документалистика“. В периода **2014 г. - 2015 г. осъществява ръководство на учебната практика** в бакалавърска степен, Софийски университет, Философски факултет, специалност „Библиотечно-информационни науки“.

От представените документи става ясно, че **кандидатът развива и активна експертна дейност, както на национално, така и на международно ниво**, като за целите на конкурса ще спомена само по-значимите според мен, както следва: **Член на управителния съвет** на Българската библиотечно-информационна асоциация (ББИА) с мандат 2015 г. - 2018 г.; **Председател на секцията на научните библиотеки** към ББИА в периода декември 2012 г. - юни 2015 г.; Представител на СУ „Св. Климент Охридски“ в ТК 16 „Архивна, библиотечна и информационна дейност“ към Българския институт по стандартизация 2016 г. – понастоящем; **Експерт от България** в ISO/TC 46/SC 8/ WG 2 Международна библиотечна статистика към Международната организация по стандартизация 2020 г. -понастоящем; **Експерт от България** в ISO/TC 46/SC 8/ WG 4 Индикатори за резултатност в библиотеките към Международната организация по стандартизация 2020 г. – понастящем; **Експерт от България** в ISO/TC 46/SC 8/ WG 4 Методи и процедури за оценка на въздействието на библиотеките към Международната организация по стандартизация 2020 г. – понастоящем.

Научните интереси и педагогическата дейност на кандидата са в областта на: (1) Изграждане на библиотечно-информационни системи; (2) Библиографски контрол в процеса на ретроспективната конверсия; (3) Дигитализация на библиотечните фондове.

В количествено отношение научно-изследователската продукция,

представена за участие в конкурса от д-р Биляна Андреева Яврукова, съответства на минималните национални изисквания, като включва общо 17 научни публикации от които: **Монография (хабилитационен труд)** – 1 бр. самостоятелна (2022 г.); **Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд** за присъждане на ОНС „доктор“ – 1 бр. (2021 г.); статии и доклади, публикувани в научни издания, **реферирани и индексирани в световните БД с научна информация** – 3 бр. (1 е индексирана в Web of Science, 1 в ИНИОН, 1 в СЕЕОЛ) на английски език; **статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране** или публикувани в редактирани колективни томове – 12 бр.

Видимостта на представената научна продукция е доказана чрез представените за участие в конкурса, цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световните БД – 12 бр. от които 4 са индексирани в Web of science и 1 в РИНЦ.

Д-р Биляна Андреева Яврукова има богат стаж и висок професионален опит, придобити в изследователска, научно-приложна и педагогическа дейност, както и работа по проекти.

II. ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ И НА ПРАКТИЧЕСКИТЕ РЕЗУЛТАТИ И ПРИНОСИ НА ПРЕДСТАВЕНАТА ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА ТВОРЧЕСКА ПРОДУКЦИЯ

След количествения преглед на предоставената научно-изследователска продукция е установено изпълнение на **минималните национални изисквания** за заемане на академичната длъжност „доцент“ при изискуемите 400 т., кандидата влиза в настоящата процедура с 408,33 т. Представените за становище трудове на Д-р Биляна Яврукова са резултат, както от натрупания научно-изследователски опит след защита на докторската дисертация (2016 г.), така и от периода преди това, като убедително свидетелстват за цялостното ѝ научно развитие. Публикациите са доказателство за научната зрялост на кандидата и отразяват нейните основни приноси за развитието на теорията и практиката в областта на изграждането на библиотечно-информационни системи, библиографски контрол в процеса на ретроспективната конверсия и дигитализацията на библиотечните фондове.. Научните трудове, предложени за становище са тематично свързани помежду си и са в пограничните области на библиотекознанието. Представеният набор от публикувани научни трудове дава достатъчно основания за участие на кандидата в конкурса и за оценка

на научните му приноси.

Монографичният труд, посочен като хабилитационен **Развитие на българския инструментариум за изграждане на библиотечно-информационни системи: Изграждане на каталожната система на Университетската библиотека "Св. Климент Охридски"** (2022), (С., УИ "Св. Климент Охридски", 2022. 311 с. ISBN 978-954-07-5417-8) е концептуално обосновано, прецизно организирано и реализирано интердисциплинарно изследване. Монографията проследява последователно развитие на инструментите за създаване на библиотечно-информационни системи в България, както и тяхното приложение в изграждането на каталозите на Университетската библиотека „Св. Климент Охридски“. Доброто структуриране на работата и балансираното разглеждане на всеки от основните подвъпроси, съставляващи главните структурообразуващи компоненти на цялостната разработка са допринесли за постигането на оптимален научен и практико-приложен резултат. Значимостта на посочената научна разработка, естествен резултат от цялостното професионално развитие на кандидата не се нуждае от подробна обосновка. Монографичното изследване е естествено продължение на книгата, публикувана на базата на дисертационния труд на кандидата за придобиване на ОНС „доктор“ – **„Библиографски контрол в процеса на ретроспективна конверсия и дигитализация на библиотечните фондове“** (2021) (В. Търново: Фабер, 2021. 248 с. ISBN 978-619-00-1435-5). Монографията разглежда развитието на библиографския контрол и значението му при осъществяване на процесите ретроспективна конверсия и дигитализация.

От представените за рецензиране статии и доклади интерес представлява всяка една от тях, но с особена научна стойност се открояват следните: **“The impact of national citation indexes in the research evaluation process.”** (2020), **“Contemporary problems in reporting the effectiveness of scientific results”** (2019), **“Retrospective conversion and the process of digitalization based on the experience of Sofia university library “St. Kliment Ohridski”** (2011), **“Нови стандарти в областта на библиотечно-информационните науки.”** (2021), **“Университетските библиотеки и ролята им в процеса на преминаване към отворен достъп до научни публикации.”** (2021), **“Споделена каталогизация и ролята на библиотечно-информационните мрежи.”** (2022). Те са публикувани в авторитетни академични издания и са оригинален принос в теорията и

практиката на организацията и управлението на библиотечно-информационните системи и каталогизацията. Оригинални по своето съдържание са и множественото публикации в сборници от международни конференции и симпозиуми, което е много добър атестат за автора.

Научните трудове са разработени професионално, на съвременно равнище и имат определен теоретичен и практически принос. Базират се на критично реализиран системен литературен обзор и на практическа научна дейност от страна на кандидатката.

Представената научна продукция се характеризира със задълбочено проучване на темите, свързани с основните професионални интереси на кандидатката.

III. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Като цяло могат да бъдат изведени няколко препоръки, насочени към повишаване на стойността и приложимостта на научните изследвания на д-р Биляна Яврукова в бъдещата ѝ изследователска дейност.

Необходимо е да се разширят възможностите за приложение на научните изследвания на кандидата – да се апробират в практиката, да се включат по-широко в изучаваните учебни дисциплини на специалностите в Университета и не на последно място - да се потърсят възможности за изграждането на школа от последователи по изследваната проблематика.

Важен акцент е международната популярност и цитируемост на изследванията. В тази връзка препоръчвам целенасочени усилия за публикационна дейност и активност в чуждестранни издания.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На базата на гореизложеното считам, че **Д-р Биляна Яврукова е утвърден университетски преподавател и учен** в областта на Организация и управление на библиотечно-информационни системи и каталогизацията, в частност стандартизация на библиотечните процеси, като специфичният профил на професионалните интереси на кандидатката напълно съответстват на обявения конкурс за доцент. Предвид цялостната преподавателска и научноизследователска дейност, както и всичко казано дотук дава основание да се направи **изводът**, че тя е постигнала резултати и притежава умения, изисквани от ЗРАСРБ за заемане на академичната длъжност “доцент” в професионално направление в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки

(Организация и управление на информационни ресурси).

На основание на всичко гореизложено и съгласно чл. 24, ал. 3 от Раздел III на ЗРАСРБ, чл. 53, ал. 1 от ППЗРАСРБ и специфичните изисквания на Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“ за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника към него, изразявам **положителна оценка**, касаеща кандидатурата на Д-р Биляна Андреева Яврукова, да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“.

Дата: 16 юни 2022 г.

Член на журито:

(проф. д-р Тереза Тренчева)